

20.000, nekatere celó 50.000 gold., in 5 jih je, katere imajo celó po čez 100.000 gold.

Tudi na Štajarskem so si uže veliko prizadevali za napravo kmetijskih založnic, al — pomoči od zgoraj, od države povsod manjka.

Le pomislimo, koliko milijonov je ministerstvo, zapeljano po ustavovorni koteriji, potrosilo železnicam, da je leta 1873. ogromni znesek 80 milijonov posojila razdelilo nepotrebnim.

Naj bi Bog dal, da pride ministerstvo na krmilo vlade, katero sprevidi, kje je pomoči treba in kje ni izposojen denar zavržen, ampak naložen v podporo kmetijskemu stanu in na korist državi sami.

Proračun neposrednih davkov v Avstriji za leto 1879.

Pričujoči pregled kaže našim bralcem, koliko vsake vrste davka bode iz vsake dežele našega cesarstva v

Dežela:	Zemljiški davek	Hišni davek	Obrtnijski davek	Dohodninski davek	Skupaj
Doljna Avstrija	3 milijone 800.000	9 milij. 986.000	3 milij. 37.000	7 milij. 732.000	24 milij. 875.000
Gornja Avstrija	2 „ 195.000	— 835.000	— 368.000	— 669.000	2 „ 67.000
Salcburška	— 374.000	— 202.000	— 75.000	— 135.000	— 789.000
Tirolsko in Predarlško	1 milijon 81.000	— —	— 185.000	— 333.000	2 milij. 599.000
Štajarska	1 „ 998.000	1 milij. 288.000	— 399.000	— 742.000	4 „ 427.000
Koroška	— 695.000	— 235.000	— 101.000	— 166.000	1 „ 197.000
Kranjska	— 850.000	— 312.000	— 112.000	— 194.000	1 „ 468.000
Istra, Trst in Goriška	— 646.000	— 781.000	— 79.000	— 923.000	1 „ 429.000
Dalmacija	— 346.000	— 177.000	— 863.000	— 59.000	— 645.000
Česka	13 milijonov 781.000	4 milij. 863.000	2 milij. 644.000	4 milij. 251.000	25 milij. 539.000
Moravska	5 „ 297.000	1 „ 649.000	— 975.000	1 milij. 537.000	9 „ 458.000
Šlezija	— 971.000	— 335.000	— 213.000	— 468.000	1 „ 987.000
Galicija	4 milijone 508.000	2 milij. 697.000	— 691.000	2 milij. 93.000	9 milij. 989.000
Bukovina	— 358.000	— 290.000	— 88.000	— 108.000	— 934.000

Skupaj po tem izkazku plačujejo tedaj navedene Avstrijske dežele v državno (cesarsko) blagajnico zemljiškega davka 36 milijonov in 900.000 gold., — hišnega davka 23 milijonov 650.000 gold., — obrtnijskega davka 9 milijonov in 50.000 gold., — dohodninskega davka 19 milijonov in 500.000 gld., — vseh teh neposrednih davkov skupaj 89 milijonov in 100.000 gold. Iz tega je pa tudi razvidno, da po zemljiškem davku veliko več kot polovica vseh davkov doteka v državne blagajnice in da je po tem takem kmetijstvo res pglavitni steber države.

Gospodarske novice.

* Čebelarstvo društvo v Mariboru je prejelo — kakor „Slov. Gospodar“ poroča — od c. kr. ministerstva kmetijstva za preteklo leto 130 gold. državne podpore, s katero je na vrtu učiteljskega pripravništva postavilo nov in velik čebelnjak. Društvenina znaša 2 gold., katero pa društveniki mudno vplačujejo tako, da je v blagajnici zdaj samo 2 gold. 37 kr.

* Vinska letina na Štajarskem je bila lani tako bogata, da je vinorejcem v nekaterih krajih posode zmanjkalo in da v Zdolih nekateri vino še sedaj v kadeh imajo, ker kupca ni. Tudi na Ogerskem so toliko vina pridelali, da ga krčmarji točijo po 4 krajc. liter, in da za 45 kr. poln škaf vina pred pivce postavljajo.

* Za nakup Ruskega (Rigajškega) lanenega semena je tudi Goriška kmetijska družba dobila državno podporo, za katero kupi 20 polovnjakov tega semena za razdelitev. „Gosp. list“ pozivlja lanorejce, naj se zategadel brž oglasijo pri Goriški kmetijski družbi. Kdor tega semena kaj dobí, je po ministerski določbi zavezan, da

letošnjem letu stekalo se v cesarsko blagajnico (kaso). Da se pod besedo neposrednega ali direktnega davka razumevajo 4 vrste davkov, namreč: zemljiški, hišni, obrtnijski in dohodninski, to vedó naši bralci, in beseda „neposredni“ jim to naznanja, ker navedeni četeri davek odrajujejo naravnost ali neposredno oni, ki imajo kako zemljišče (grunt), kako hišo, kako obrtnijo ali rokodelstvo, ali pa kakošen drug dohodek. Tem neposrednim (direktnim) davkom nasproti stoji posrednji (indirektni) davek, kamor spada davek od vžitnine, tobaka itd. Samo po sebi pa se tudi razumeva, da pričujoči pregled kaže samo davek, ki cesarskim blagajnicam doteka in v njem niso zapopadene davkovske priklade, ki jih pobirajo deželne in druge blagajnice.

Iz tega pregleda se tudi vidi, koliko ena dežela memo druge — po svoji velikosti — davka plačuje in da dežela Česka in doljna Avstrija donašate dobro polovico vsega direktnega davka cesarski blagajnici.

Poglejmo zdaj proračun za leto 1879.

ga povrne od svojega pridelka toliko polovnjakov, kolikor je od družbe semena prejel.

Jugoslovansko slovstvo.

* Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, na svijet izdaje Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, obrađuje Gj. Daničić. Zagreb.

Slavna „Jugoslavenska akademija znanosti in umetnosti“, katera s pomočjo najodličnejših Hrvatskih ter inih učenjakov trudoljubivo in neprestano deluje na dušno korist in čast svojemu in vsemu slovanskemu národu, je začela izdajati „Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika“, kateremu do sedaj še ni vrste. Imenitno in veleležavno delo uredovanja je izročilo omenjeno učeno društvo slavnoznanemu učenjaku Gj. Daničiću, kateremu je srbska vlada, ceneča važno to podjetje, dala za nekaj časa odpust od njegove službe, da mu bode moči izvršiti častni nalog. Kakor nam kaže „prospekt“, je to delo obširno osnovano, in ima vsaka beseda svojo monografijo. Ako pomislimo, da je sedaj pri nas na dnevnem redu dušno združenje s sosednimi rodovinci našimi Hrvati, in ker je temu temelj jezik, se je nadejati, da bodo inteligentni Slovenci obilo si naročali to knjigo, katera jim bode zanesljiv voditelj in svetnik v hrvatsčini in srbščini.

* „Marica“ se zove političen časnik, ki izhaja v Plovdivu in donša članke v Bolgarskem in Francoskem jeziku. V štev. 34. tega lista 21. dne novembra nahaja se dr. Jan. Bleiweisu in Slovencem jako simpatično poročilo, ki ga je spisal Bolgar gosp. Vaco, ki je bil osobno pričujoč v Ljubljani o slovesnosti, ki se je obhajala na čast 70. rojstnemu dnevu dr. J. Bleiweisa.